

Una de les habitacions del nou YH Generator del carrer Còrsega, Barcelona.

ARQUITECTURA

La experiència 'youth hostels'

Xavier Monteys

Ja són presents a Barcelona: els *youth hostels* (YH) s'han estès per la ciutat amb més o menys qualitat i serveis. La majoria són edificis convertits que abans tenien una altra funció, immobles que es reformen per poder allotjar les peces d'aquests nous programes. Els més grans tenen àrees comunes i un sistema simplificat amb els serveis imprescindibles, entre els quals tenen un paper destacat els espais de relació, que habitualment estan situats a la planta baixa. Si fa uns anys aquests edificis eren escassos i tenien una minsa presència a la ciutat, i pràcticament eren coneguts en exclusiva pels que els utilitzaven, ara semblen obrir-se pas entre els nombrosos hotels i mostren una manera de fer negoci diferent. Un d'aquest és l'exemplar Generator del carrer Còrsega

El programa d'aquests edificis és, al meu entendre, el més interessant, ja que no es tracta exactament d'un hotel ni d'una residència d'estudiants. Dels primers els separa la dotació i els serveis, que en els YH són "bàsics"; i dels altres, la durada de l'estada, que comporta una evident situació de pas i el motiu del seu ús. Hi ha alguna cosa d'una precarietat volguda que fa que l'experiència del lloc sigui el més important. L'estètica usual en aquests edificis escampats per la ciutat, especialment en els seus vestíbuls, recorda la d'un espai de *coworking* perquè transmet la imatge d'un lloc inacabat, més aviat incomplet, que modifica *in time* el seu aspecte per la utilització dels usuaris. En qualsevol cas, lluny de la idea d'una cosa acabada i luxosa.

La diferència més important amb un hotel, des del punt de vista del programa arquitectònic, és a les habita-

cions. Aquestes són col·lectives i, malgrat que n'hi ha amb dos llits, les més corrents són de sis i vuit. En molts casos hi abunden les lliteres, que van des de les que podríem trobar en algun lloc d'acollida o un refugi de muntanya, fins a les que semblen estar concebudes com petits espais individuals on descansar, treballar o fer qualsevol cosa; tot allò que es pot fer damunt d'un llit. Semblen càpsules, espais habitables individuals, continguts en àmbits de més grandària. És aquesta experiència,

Els YH s'han estès per la ciutat amb més o menys qualitat i serveis

Les habitacions són col·lectives, i les més corrents tenen sis o vuit llits

la de l'habitació col·lectiva, la que em sembla més remarcable, una experiència que en la vida dels usuaris arriba molt més tard que les estades en colònies o campaments d'estiu. A aquestes dues coses hi podem afegir les bicicletes de lloguer i altres elements semblants. És possible que aquests joves turistes incorporin a la seva vida certs hàbits sobre com utilitzar espais de treball compartits, o en aquest cas habitacions compartides, que poden matisar la seva manera de viure en els propers anys.

No ho havia pensat mai, però ¿hi pot haver una manera de viatjar a ciutats que posi fi a aquestes experiències creant una cultura sobre la casa diferent? Uns hàbits sobre

la casa adquirits inconscientment utilitzant els espais comuns dels YH, habitacions col·lectives, transports individuals però col·lectius, espais de treball cooperatius i altres coses semblants. ¿Pot ser que, sabent que es pot viure en espais així i amb experiències com aquestes, modifiquem la forma d'utilitzar i d'entendre l'habitatge? En veure aquests edificis i potser acumulant uns anys per observar-los, podríem treure algunes conclusions per als habitatges per a joves, de la qual cosa podria prendre nota, per exemple, el Patronat Municipal de l'Habitatge per impulsar promocions d'habitatges per a joves.

Tampoc podem deixar de pensar i d'establir una certa connexió contranatural entre aquestes experiències i l'anunci de la construcció —i, per tant, de l'enderroc de l'actual Deutsche Bank a Diagonal— per fer una torre de 98 metres en la qual han pactat instal·lar un hotel de luxe. Llegint les notícies sobre aquesta mala notícia, hem pogut veure la reacció de l'esquerra municipal, preocupada perquè almenys es respecti que hi haurà més espais per als vianants a la Diagonal. ¿Segueixen escoltant Pete Seeger quan arriben a casa? Si comparem l'antic edifici d'oficines d'Enher, al carrer Còrsega, on hi ha el YH Generator, no gaire lluny d'allí, amb l'hotel de luxe anunciat, no podem deixar de pensar en l'enorme diferència que hi ha entre allò bàsic per estar en una ciutat i el luxe, entès òbviament pels nostres botiguers-hotellers. La primera parla d'una ciutat intel·ligent, resolutiva, pràctica i contemporània; la segona convida a posar fi a l'actual manera de fer negocis *desarrollista* amb la nostra ciutat per part de l'Ajuntament.

MARGINALIA

Curtius i Europa

Jordi Llovet

A través de les publicacions dites de la Universitat de València, aquesta universitat està oferint al públic lector català (i valencià i balear, i de la Franja i Perpinyà, posats a fer) una sèrie de llibres d'enorme qualitat, tots molt ben triats, que responen a qüestions d'ordre politico-literari de primera magnitud. A diferència d'altres universitats de l'àmbit català, que podrien editar textos com els de València, i més i tot, aquests editors valencians estan molt més preocupats per portar a l'opinió pública textos de referència més o menys antics, però d'una gran vigència, que per perdre el temps —com està passant amb la brutal, estèril i desnaturalitzant burocràcia de gairebé totes les universitats del país— en paperassa, crèdits, aplicacions i totes les ximpleries de què un cos universitari hauria de quedar estalvi. La cosa ha anat així, i així sembla que no trigarà a morir l'esperit humanístic que havia presidit l'activitat de les facultats de lletres del país.

Hi ha qui pensa que la funció d'*humanitzar* la vida social i política d'un país ja només pot dependre de les institucions polítiques; per contra, els valencians que he dit són del criteri, Déu els el conservi, que a la universitat encara hi ha molta gent ben preparada intel·lectualment, i que aquesta virtut ha de traspuar a les capes socials lectores i, si és possible, fer saó i ajudar a redreçar el patètic panorama —en termes no solament intel·lectuals, sinó també polítics, socials i culturals— dels nostres centres de saber. La gent no s'hauria de riure del poder generador d'idees i cultura que significa la universitat, perquè suposar que aquesta mena de saber es pot generar com es genera una gresca popular és suposar que el *poble* —que hom no sap exactament en què consisteix— és capaç, sense saber res, o quasi res, de generar pensament crític a les nostres societats. Del que es tracta és d'aconseguir que tot el que es forja en la vida universitària tingui la transcendència social i política (vull dir, en benefici de la *polis*) que va tenir en altre temps; per exemple, al temps d'entreguerres, a tot el continent, de la mà d'aquells professionals de les lletres que no eren allò que Novalis en deia *Buchstabenphilosophen* (filòsofs de la lletra), sinó alguna cosa més: persones implicades en el desenvolupament de la cultura i, per escriure, de la civilització i de l'educació de la ciutadania. El menyspreu que avui mostren les nostres autoritats per la vida universitària en el camp de les lletres es pagarà amb una misèria intel·lectual generalitzada: de moment, ja assistim, com diu George Steiner, a una *amnèsia institucio-*

nal que només ens portarà (ho deia Martí de Riquer) al dia en què tothom podrà mocar-se amb les orelles.

Hem dit tot això en ocasió d'un magnífic exemplar editat per les dites publicacions: Ernst Robert Curtius, *L'esperit alemany en perill*, perfecta traducció de Marc Jiménez (assidu a la casa) i amb un estudi introductor, que és com tot un llibre, del professor de literatura comparada Antoni Martí Monterde (València, PUV, 2014). Curtius, que va ser sobretot un especialista en el món intel·lectual francès a més d'un romanista de qualitat i estudis de la tradició clàssica a l'edat mitjana, posseïa aquest tarannà europeista, tan propi dels alemanys, que consisteix, tot s'ha de dir, a suposar, com Goethe, que els alemanys posseeixen una cultura humanística (o la posseïen encara abans del Tercer Imperi) en la qual podria emmirallar-se tot el continent. És una afirmació lleugerament esbiaixada i carregada d'un *aristocratism* intel·lectual que no va

Ernst Robert Curtius.

Volia posar la literatura comparada al servei de la construcció de la unitat continental

ser propi solament dels alemanys de l'època: el compartien T.S. Eliot a Anglaterra, Ortega a Espanya i Valéry o Maurras, per molt reaccionaris que fossin, a França.

Cap lector que vegi aquest títol a la coberta ha de pensar que es tracta d'una anàlisi que escau solament als alemanys: com es llegeix en el llibre, i encara més en la magnífica introducció de Martí, el llibre va per tots nosaltres, més que mai en un moment en què la cultura de patent, almenys a Catalunya, està essent literalment liquidada per la mitomania dels calçots, les gralles, els cargols lleidatans, els castellers i uns quants folklorismes més. Un llibre extraordinari de la primera a l'última plana.